

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžo/122/2015
Identifikačné číslo spisu:	8014200418
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8014200418.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Eleny Berhotyovej, PhD., v právnej veci žalobkyne O. H., bytom K., právne zastúpenej JUDr. Miroslavom Gogom, advokátom, so sídlom Štúrová 129, 093 01 Vranov nad Topľou, za účasti 1./ W. W., bytom D., Česká republika ako právnej nástupkyne po neb. S. W., 2./ N. K., bytom S., proti žalovanému Okresnému úradu Prešov, katastrálnemu odboru, so sídlom Nám. mieru 3, 081 92 Prešov, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Xo 1/2014/Mi zo dňa 3. marca 2014, konajúc o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6S/28/2014-42 zo dňa 23. januára 2015, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6S/28/2014-42 zo dňa 23. januára 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) žalobu zamietol.

Podľa právneho názoru krajského súdu podľa V. časti O. s. p. je predmetom konania súdny prieskum správnych rozhodnutí na základe žalôb alebo opravných prostriedkov a v rámci tohto konania správneho súdu neprináleží rozhodovať o platnosti, resp. neplatnosti akýchkoľvek zmlúv založených právnym odvetvím súkromného práva, pretože tieto sporné otázky môžu byť len predmetom určovacej žaloby podanej podľa § 80 O. s. p.

Opravu chýb v katastrálnom operáte podľa § 59 zákona č. 162/1995 Z. z. (katastrálny zákon) nemožno vykonať, ak medzi vydaním verejnej (alebo inej) listiny a žiadosťou o opravu operátu nastali iné skutočnosti, resp. boli zapísané zmeny v operáte na základe neskorších listín.

Správny orgán tak nemá oprávnenie rozhodovať o súkromnoprávných vzťahoch týkajúcich sa vecných

práv účastníka konania. Rozhodnutie o oprave chyby nenahrádza a ani nemôže nahrádzať rozsudok súdu o určení práva k nehnuteľnostiam.

Podľa názoru krajského súdu prvostupňový správny orgán správne zistil skutkový stav veci a skutkové okolnosti v súlade s § 47 ods. 3 Správneho poriadku náležite odôvodnil. Žalovaný postupoval v súlade s ustanoveniami Správneho poriadku, ak rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil z jeho správnych vecných a právnych dôvodov. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol skutočnosti, na základe ktorých vo veci rozhodol.

Právnym prostriedkom na dosiahnutie zmeny zápisov evidovaných v katastri nehnuteľnosti tak, ako to žiadala žalobkyňa, je teda určovacia žaloba podľa § 80 písm. c) O. s. p.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O. s. p. a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Vo včas podanom odvolaní žalobkyňa navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného a vec mu vráti na ďalšie konanie. Žalobkyňa v odvolaní popísala skutkový stav veci a uviedla, že podľa jej názoru napadnuté rozhodnutie žalovaného nie je v súlade s katastrálnym zákonom a ani s ustanoveniami Správneho poriadku. Navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že rozhodnutie žalovaného zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

N. K. ako ďalší účastník konania vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že nesúhlasí s opravou zápisu osvedčenia o dedičstve č. 5D/85/2011. Podľa jeho názoru žalobkyňa má nesprávny pohľad na celý predmet veci. Nevie, z akého dôvodu žalobkyňa neberie do úvahy ako východiskový bod rozdelenie predmetného majetku uvedeného v pozemnoknižnej vložke č. 79, ktorá je východiskom pre ďalšie dedičské konania. Preto navrhuje ponechať skutkový a právny stav ako je to uvedené na LV č. XXX k. ú. H. a nariadiť zrušenie duplicitného vlastníctva v katastrálnom operáte na LV č. XXX.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné vyhovieť.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie.

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne prerokoval vec a verejne vyhlásil rozhodnutie dňa 23.01.2015. Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariaďovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 25.05.2016 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Súd v správnom súdnictve preskúma rozhodnutia a postupy orgánov verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe. Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný.

Podľa § 247 ods. 1 O. s. p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 59 ods. 1 Katastrálneho zákona, okresný úrad aj bez návrhu

a) opraví údaje katastra, ak sú v rozpore s verejnou listinou alebo s inou listinou, alebo s výsledkami

prešetrovania zmien údajov katastra, alebo s výsledkami revízie údajov katastra,
b) v súčinnosti s vlastníkmi a inými oprávnenými osobami opraví v katastrálnej mape chybné zakreslené hranice pozemkov,
c) v súčinnosti so štátnymi orgánmi, obcami, notármi, ako aj s vlastníkmi a inými oprávnenými osobami opraví údaje katastra spôsobené chybami v písaní a počítaní a inými zrejmyými nesprávnosťami v písomných vyhotoveniach právnych úkonov, vo verejných listinách a v iných listinách.

Z obsahu predloženého súdneho spisu, ktorého súčasťou je administratívny spis žalovaného, najvyšší súd zistil, že Okresný úrad Vranov nad Topľou, ako prvostupňový správny orgán, rozhodnutím č. OU-VT-KO1-2013/X 45/13/Ve zo dňa 06.12.2013 návrh žalobkyne na opravu zápisu rozhodnutia Štátneho notárstva Vranov nad Topľou sp. zn. D 71/76 zo dňa 11.03.1976 v katastrálnom území H. podľa § 59 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností zaevidovaný pod č. k. X 45/2013 zamietol. Zároveň podľa § 29 ods. 3 vyhlášky č. 461/2009 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností rozhodol o vyznačení duplicitného vlastníctva titulom č. D 71/76 na LV č. XXX v k. ú. H. v prospech O. H. v podiele 1 a S. W. v podiele 1 na podiel pod B5. V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uviedol chronologicky zápisy týkajúce sa nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX v k. ú. H..

Zo zisteného skutkového stavu vyplynulo, že v danej veci boli vydané dve verejné listiny deklarujúce vlastnícke právo k tej istej nehnuteľnosti v prospech rôznych vlastníkov, a to osvedčenie o dedičstve č. 5D/85/2011 zo dňa 12.05.2011, právoplatné dňa 28.05.2011, doručené správe katastra dňa 01.06.2011 a rozsudok Okresného súdu Vranov na Topľou sp. zn. 4C 189/75 zo dňa 02.06.1975, právoplatný dňa 16.07.1975, doručený správe katastra dňa 21.02.2013. Prvostupňový správny orgán poukázal na to, že nemôže posudzovať správnosť údajov vyplývajúcich z dvoch verejných listín a rozhodovať o tom, ktoré údaje zostanú zapísané v katastri nehnuteľností a ktoré nie. Právnym prostriedkom k dosiahnutiu zmeny zápisov v katastri nehnuteľností tak, aby zodpovedali právnemu stavu, je určovacia žaloba podľa § 80 písm. c) O. s. p.

Na odvolanie žalobkyne Okresný úrad Prešov rozhodnutím č. Xo 1/2014/Mi zo dňa 03.03.2014 rozhodnutie Okresného úradu Vranov nad Topľou č. X 45/2013/Ve zo dňa 06.12.2013 potvrdil a odvolanie zamietol.

Žalovaný v napadnutom rozhodnutí uviedol, že v danom prípade neboli splnené podmienky na vykonanie opravy chyby v katastrálnom operáte z dôvodu, že opravou by došlo k rozporu údajov katastrálneho operátu s verejnou listinou - s osvedčením o dedičstve č. 5D/85/2011. V prípade, že by správny orgán vyhovel návrhu žalobkyne o opravu chyby v katastrálnom operáte, došlo by tým k zásahu do vlastníckeho práva účastníka konania N. K., ktorý je spoluvlastníkom k parcelám C KN č. 106/2, 106/3, 106/12 v podiele 1-ica na základe právoplatného osvedčenia o dedičstve č. 5D/85/2011 po neb. O. D..

Konštatoval, že v predmetnej veci ide o spor o určenie vlastníctva (spoluvlastníckeho práva) k nehnuteľnosti a táto otázka nepatrí do právomoci správnych orgánov, ani ju nemožno vyriešiť v preskúmvacom konaní vedenom podľa ustanovení piatej časti O. s. p. pred súdnym súdom. Túto otázku možno riešiť podľa žalovaného iba v civilnom konaní na príslušnom okresnom súde podľa § 80 písm. c) O. s. p.

Predmetom preskúmania odvolacieho súdu je rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a konania týmito rozhodnutiami predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu uplatnenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Po preverení podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa najvyšší súd celkom stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným súdnym orgánom, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom

spise.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Najvyšší súd sa s poukazom na citované ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu a konštatuje správnosť dôvodov, na základe ktorých krajský súd rozhodol.

Odvolací súd súhlasí s právnym názorom správnych orgánov a krajského súdu, že v danej veci neboli splnené podmienky pre vykonanie opravy chyby v katastrálnom operáte z dôvodu, že opravou by došlo k rozporu údajov katastrálneho operátu s verejnou listinou, a to s osvedčením o dedičstve č. 5D/85/2011. Odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžr/101/2011 zo dňa 17.01.2012, podľa ktorého „opravu v katastrálnom operáte podľa § 59 katastrálneho zákona nemožno vykonať, ak medzi vydaním verejnej (alebo inej) listiny a žiadosťou o opravu operátu nastali už iné skutočnosti, resp. zapísané zmeny v operáte na základe neskorších listín.“

Odvolací súd zdôrazňuje, že správne orgány môžu opraviť chybu v katastrálnom operáte len v prípadoch taxatívne vymenovaných v ustanovení § 59 ods. 1 katastrálneho zákona. V predmetnej veci je bez všetkých pochybností zrejmé, že žiadna z uvedených situácií nenastala.

Správny orgán nebol oprávnený vykonať opravu chyby v katastrálnom operáte na základe úsudku o nesprávnosti dedičského rozhodnutia ako verejnej listiny, pretože takýmto rozhodnutím by zasiahol do vlastníctva ďalších vlastníkov (zapísaných na uvedenom LV č. XXX), čo by bolo v rozpore s účelom opravy údajov v katastri podľa ustanovenia § 59 ods. 1 katastrálneho zákona. Správa katastra nemá oprávnenie v katastrálnom konaní podľa právnej normy ustanovenej v § 59 ods. 1 katastrálneho zákona rozhodovať o súkromnoprávných vzťahoch týkajúcich sa vecných práv účastníkov. Rozhodnutie vo veci opravy chyby v katastrálnom konaní nenahrádza a ani nemôže nahrádzať rozsudok súdu vo veci určenia práva alebo právneho vzťahu k nehnuteľnostiam. Účelom konania o oprave chýb nie je riešiť vlastnícky spor, riešenie ktorého patrí do výlučnej právomoci súdu. Uvedené platí aj napriek tomu, že celkový súčet spoluvlastníckych podielov predstavuje 150 %, teda nemôže byť správny, ale správny orgán nemá kompetenciu túto nezrovnalosť, ktorá vyplynula z dvoch rozdielnych verejných listín, riešiť opravou chyby.

Najvyšší súd poukazuje rovnako ako správne orgány a krajský súd na skutočnosť, že právnym prostriedkom na dosiahnutie zmeny zápisov evidovaných v katastri nehnuteľností, tak ako to žiada žalobkyňa, môže byť iba určovací žaloba podľa § 80 písm. c) O. s. p.

S poukazom na uvedené najvyšší súd podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O. s. p. v spojení s § 219 ods. 1 O. s. p. napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove potvrdil ako vecne správny.

Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 a § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, keďže žalobkyňa v konaní nemala úspech a žalovaný nemá na ich náhradu zákonný nárok ani v prípade úspechu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.